

איגרת ג'וינט - ישראל

גיליון מס' 2 - ינואר 1997 • טבת התשנ"ז

צמצומים... (והרחבות)

עשויה להיות משמעותית ואפקטיבית. בין השאר, נבחרו כמה תחומים בהם ירוכזו מאמצים ומשאבים מיוחדים כדי לתרום לקידום מסורת חברתית-לאומיות חיוניות: ילדים בסכסוך, סביבת החינוך החדשה (תוכנית חינוכית למניעת נשירה וקידום הישגים של תלמידים בבתי-הספר) ותוכנית עליה (תוכנית לקידום עמלים למען הציבור) ליוצאי אתיופיה.

והיכן מקצצים?

לעומת זאת, ראוי להזכיר את הקיצוצים אשר חייב חינוך בבשר החי. דוגמה אחת היא תכניות ההכשרה של אלכ"א. לאחר למעלה מעשר שנים בהן השקיע ג'וינט-ישראל מאמצים ומשאבים רבים בתכניות סגל ב' (סמנכ"לים וראשי אגפים במשרדי ממשלה, בחברות ממשלתיות ובמשרדות מקומיות גדולות) וסגל ג' (מנהלי מחלקות במשרדי ממשלה ובמשרדות המקומיות המיועדים לקידום בתפקידיהם), מאלץ הג'וינט שלא לפתוח את התכניות הללו בשנה הקרובה. במשך שנה זאת ישקלו כיווני הפעולה, תוך חתירה לפתיחה מחודשת של התכנית על בסיס שותפות תקציבית מעודכנת עם נציבות שירות המדינה. עם זאת, יש להזכיר כי בשנת 1997 תפעיל אלכ"א למעלה מעשרים תכניות אחרות של פיתוח מנהלים וארגונים.

איך חיים עם צמצומים?

מיקוד, גמישות, יצירתיות ומקצועיות - אלה הן מילות המפתח אשר יהיה על עובדי ג'וינט-ישראל לשקן בעתיד הנראה לעין. המשתתפים במפגש 'שורש' האחרון שמעו מפיו של מנכ"ל ג'וינט-ישראל על המשמעות המעשית של ההערכות החדשה מנכ"ל המגמה של קיצוץ תקציבי: ראשית, יש לבחור בקפידה נקודות הכרעה מרכזיות להתערבות הג'וינט; שנית, יש לרכז את המשאבים המצומצמים (אך גמישים) של הארגון בנקודות הכרעה אלה, כדי להבטיח השפעה מרבית על מערכת השירותים החברתיים; שלישית, יש להבטיח רמה מקצועית גבוהה בכל תחומי העשייה של הג'וינט; לבסוף, יש להעמיק את התקשורת הפנים-ארגונית, כדי להבטיח שיתוף פעולה פורה בין היחידות והאגפים השונים.

מנכ"ל הביטוח הלאומי יוסי תמיר הביע באותו מעמד ביטחון בכשרו של הג'וינט לעמוד במשימות גם במסגרת תקציבית מקוצצת. לדבריו, היכולת יוצאת הדופן של הג'וינט - על דרך הפעולה שלו, חוסר הביורוקרטיה והיזמה של עובדיו - מחפה על תקציבו העומם יחסית.

היכן מתרחבים?

ההתרחבות תיעשה באותן נקודות הכרעה מרכזיות בהן תרומתו של ג'וינט-ישראל,

ד"ר ריק הודס, הפא הג'וינט, מטפל בפליטים וואנדים בטנניה (כתבה בעמוד 3)

יש חדש ב'בורד'

לאחרונה התקיימו חילופי גברי במועצת המנהלים (ה'בורד') של הג'וינט העולמי: יונתן קולקר, מפתח מרקקעין ומבליטמור, הוא הנשיא החדש של הג'וינט העולמי במקום מילטון וולף, קולקר היה במשך שנים רבות גזבר הג'וינט, ובקיץ בתוקף תפקידו במדינות רבות ברחבי העולם. יג'ין ריבקוף, איש עסקים מבוססון, הוא היושב-ראש החדש של ועדת אזור-ישראל של הבורד במקומו של בוב רייסמן. ריבקוף הוא נתמך מלהב בישראל, ומשפחתו מימנה את האגף החינוכי של מסילה/מגן בירושלים.

השליחות - חוזרים אל ה'שורש'

במציאות של קיצוצים תקציביים ושינויים חברתיים מהירים, שאלת השליחות של ג'וינט-ישראל מקבלת משנה חשיבות. למעשה, זוהי הסוגיה הבולטת אשר הטיקה את משתתפי הדיון הקבוצתי שהתקיים במפגש האחרון של עובדי ג'וינט-ישראל ב'שורש'.

הדיון התבסס על טיוטת 'מסמך השליחות' שהוצגה על-ידי צבי פיין ודרור רותם.

המסמך גובש במסגרת תהליך שנועד להתוות קווים מנחים, לתכנית הפעולה של ג'וינט-ישראל בחמש השנים הבאות. נקודת המוצא המכתיבה את החזון והיעוד של ג'וינט-ישראל הייתה ונתרה מתן מענה לאוכלוסיות במצוקה באמצעות פיתוח שירותים חברתיים. אולם מעבר להסכמה על מטרת-על זאת, נתגלו חילוקי דעות באשר להתאמת הפעילות והאמצעים לצרכים העכשוויים והעתידיים.

דיון נוקב התנהל בקבוצות מסביב לשאלות כמו: כיצד צריכה להתבטא ייחודיותו של ג'וינט-ישראל במציאות החברתית החדשה? מהן אמות-המידה להגדרת 'אוכלוסייה חלשה'? כיצד ראוי להתייחס לבעיית הקיטוב החברתי בישראל? ועוד ועוד...

נראה בעליל כי בעתיד הקרוב עומדת לפנינו עבודה רבה של חשיבה ותכנון יצאו מוסימים את כל העובדים לקחת בה חלק פעיל

מחשבים, רשתות ושאר פרפראות...

אינטרנט פה...

ג'וינט ישראל הצטרף גם למפתח האינטרנט. הודות לזו תקשורת אינטרנט מיוחד יכולים עובדי ג'וינט לגלוש ברשת העולמית בצורה מהירה ויעילה. כך הושגה גישה לאוטוסטרדת המידע, על מגוון פניה - טקסט, קול, גרפיקה ותמונה. אין-ספור ארגונים ופרטים המיוצגים ברשת נמצאים היום במרחק של הקלדה ולמי שעדיין אינו יודע, הכתובת <http://www.jdc.org.il> מייצגת לא אחר מאשר אתר הבית של ג'וינט-ישראל באינטרנט. באמצעותו אנו שולחים על-פני הרשם מידע על הארגון, אנפיו ויחידותיו. עד עתה מיוצגים באתר הבית שלנו אש"ל, אלכ"א, היחידה לתכנון אסטרטגי ויזמות ייחודית.

אינטרנט שם...

לאחרונה הוחל שימוש באינטרנט כמנוף לשינויים ארגוניים וכמכשיר לקידום אוכלוסיות במסגרות של שיקום פסיכיאטר, מוסדות ומעונות יום לקשיש נוער בסיכון ועוד. ג'וינט-ישראל מסייע להם בהקמת תשתית מחשוב, הדרכה וחיבור לאינטרנט.

לא רק לילדים וקשישים

הג'וינט מסייע גם לאוכלוסיות נוספות לעלות על הגל. לאחרונה נוסדו שתי קבוצות דיון אלקטרוניות אשר ישרתו את ההנהלה והחברים בעמותות הסגל הבכיר בשירות הציבורי - בוגרי אלכ"א.

לכולם, אנו מחלים גלשה נעימה.

J/cookbook

כפרס עידוד ותמריץ רוחני הוצעה לאחרונה לעובדים גישה לספר בישול ממוחשב של הג'וינט. הספר אוגד על-ידי צילה סופר-אלגו ועורך גרפית באופן מרהיב על-ידי פנינה נחמיאס.

לומדים, לומדים

רק לאחר הכשרה מתאימה ניתן יהיה לנצל במלואו את האפשרויות החדשות. בימים אלה מסתיים סבב מקיף של קורסים והשתלמויות. המטרה היא להעביר את ג'וינט-ישראל לעבודה בסביבת חלונות, להדריך בשימוש במצגות גרפיות, גיליונות אלקטרוניים ועיבוד תמלילים.

טכנולוגיה ונשמה

תקציבים ממשלתיים, הממשלה החליטה לקחת חלק פעיל בפרויקט, וראש הממשלה בנימין נתניהו התחייב לתרום באופן פעיל להצלחתו. מנכ"ל משרד, אביגדור ליברמן, מונה לאחרונה ליו"ר המועצה הציבורית של הפרויקט. בין חברי המועצה נמנים בין השאר אנשי העסקים יולי עופר, יוסי חכמי וגבי סבג; וכן ארנון מנטבר, מנכ"ל ג'וינט-ישראל ומנהל חברות המחשבים והתכנה המובילות בישראל. מר חנן אכסר, מנהל מוטורולה ישראל, משמש כיו"ר הפרויקט, ועמי ברנמן מהג'וינט משמש כגזבר. בינואר 1997 יושק הפרויקט בערב התרמה מרכזי במעמד ראש הממשלה ובכירי המשק. במהלך השנה ימסרו כ-6,000 מחשבים ראשונים לילדים בעיירות פיתוח. לפי קביעת המוסד לביטוח לאומי והעובדים הסוציאליים במקום.

לקראת המאה העשרים ואחת

מהפכת המחשוב והתקשוב סוחפת את הג'וינט. הארגון מקדים בתוכו, ובקרוב אוכלוסיות היעד שלו, תהליך של מחשוב המעמיד אותו ללקראת המאה העשרים ואחת. הפעילות נפרסת לאורך כל החזית - מהקמת אתר בית באינטרנט ועד לתמיכה במסגרות חיצוניות הקשורות לג'וינט.

גם בעיצומה של המהפכה הטכנולוגית, ג'וינט ישראל בוחר ארגון שעוזר לאנשים לעבור לעצמם. עובדי הג'וינט פעילים - יחד עם זמרים, אנשי עסקים ופקידים בכירים - בפרויקט 'מחשב לכל ילד', המתנהל במסגרת 'המפעל לפיתוח חברתי'. הכוונה היא להנחיל את השימוש במחשב אישי לילדים ממשפחות מעוטות יכולת. על פי התכנית, ירכשו במהלך חמש השנים הקרובות מעל ל-30,000 מחשבים אישיים מודרניים וחזקים, כולל ערכת מולטימדיה וכן סט תכנות. למרות ומשחקים, המחשבים נועדו לה-100,000 ילדים בתי-ספר יסודיים אשר אין-ביתם מחשב אישי. מדובר בכשליש מתוך 330,000 הילדים החיים מתחת לקו העוני. עלות הפרויקט תגיע לכ-50 מיליון דולר שיגוישו ממקורות פרטיים, ועדת העזבות, ג'וינט-ישראל, הרשויות המקומיות וכן

לכודים ברשת...

ב-זמנית לקבוצה גדולה של נמענים. רוצים להזמין אולם או חדר ישיבות? תנו לרשת לעבוד שביליכם; זאת, הודות לתכנה שפותחה על ידי יחידת המחשב והורוצה בבניין בנובמבר האחרון. זקוקים למסמך כלשהו אשר נכתב לאחרונה בג'וינט מוקם ארכיב ממוחשב אשר ישמש לאחסון ואחזור של מסמכים. ועוד היד נטויה!

ביקורים... ביקורים... ביקורים... ביקורים... ביקורים... ביקורים...

- בשבועות האחרונים ביקר בפריקטקס, של ג'וינט-ישראל האישים הבולטים הבאים:
- סוזאנה גונץ, אשת נשיא הונגריה (26 באוקטובר - 3 בנובמבר)
 - ג'ורג' אלן, מושל מדינת וירג'יניה, ארה"ב (13 בנובמבר)
 - פטי מור, סנטורית אמריקנית מדינית וושינגטון (13 בנובמבר)
 - יוגינה ספאסובה, תת שר הרווחה של בולגריה (1-8 בדצמבר)

סיוע הומניטרי לעם הרואנדי

טרגדיה אנושית מתחוללת באפריקה

מלחמת האזרחים ברואנדה גרמה, בארבעה החודשים הראשונים שלה בשנת 1994, לרציחתם של למעלה מחצי מיליון בני-אדם וזיהפיכתם לפליטים של שניים וחצי מיליון אנשים נוספים אשר ברחו לזאיר, בורנדי וטנזניה השכנות. כמחציתם נותרו פליטים מחשש לשוב לרואנדה בשל מצב הביטחון האישי הירוד והקשיים הכלכליים. תשעים וחמישה אחוז מן הקרבנות היו אזרחים, וכתשעים אחוז מכלל הילדים הפליטים איבדו לפחות אחד מהוריהם במשך המלחמה. לאחרונה אנו עדים לתנועה מסיבית של פליטים השבים לרואנדה, והקהילה הבין-לאומית החלה לסייע ביישובם מחדש בכפרים.

הג'וינט נרתם לפעולה

ארגון הג'וינט ממלא מזה שנתיים וחצי תפקיד חיוני במאמצי הסיוע ההומניטרי לעם הרואנדי, באמצעות תכניות הפיתוח הבין-לאומיות שלו - ה-IDP. תכניות אלה מאפשרות לג'וינט להשתתף במאמצי פיתוח בין-לאומיים, ולהיענות לצרכים של אוכלוסיות חלשות בעולם. פעולות הג'וינט ברואנדה כללו עריכת מגיבת מירום, ארגון ואספקה של עזרה רפואית, בניית מקומות מחסה, פיתוח תשתית סניטציה בסיסית, פיתוח חקלאי והכשרת כוח-אדם לטיפול בילדים שעברו טראומה.

עובדי הג'וינט חושפים, כרגיל, את הפן האנושי

שני צוותים רפואיים בראשות רופא הג'וינט באתיופיה ד"ר ריק הדס יצאו למחנה מעבר לפליטים בטנזניה (בין זאיר לבין רואנדה) בו מצוי ריכוז גדול של פליטים, והחלו במתן

סיוע רפואי. ריק מדווח באופן שוטף על מצב הפליטים ועל פעילות הצוותים. ביום 23 בנובמבר 1996 התקבל במשרדי הג'וינט בניו-יורק המברק הבא שלו:

שבת שלום. השעה כאן 09:00. יום עמום. אנו מצויים בעיצומו של תהליך קבלה של 3,000-4,000 אנשים חרשים. סך-הכול כ-10,000 בני-אדם. מחלות רבות - מלריה, שלשול, ומספר ילדים עם עצמות שבורות.

בתי השימוש שלנו מממלאים - יש לנו רק 16 חורים המיועדים ל-10,000 איש (אף שאמור להיות אחד לכל 20 אנשים. היינו מסתפקים ב-1 לכל 100). הם צריכים לעבוד על זה בהקדם.

בנוסף לכך, בשל תאונת דרכים, אין חשמל באתר שלנו. קניתי אתמול לפני כניסת השבת 7 או 8 נרות, שהם לבדם מהווים הערב את האור שלנו לארוחת ולחיסונים...

אנו מקבלים עתה פליטים גם ישירות מבורנדי, והם מדווחים על הרג שם. אמש הדלקתי נרות שבת בחדר הבדיקות שלי, לתמיחתם של הפליטים היום הראיתי את הסידור לפליט דובר אנגלית. פליט אחר שנכח במקום שאל: "האם זאת עברית?" "כן", השבתי. "בראשית ברא אלוהים" הוא ענה... מתברר שהוא למד בסמינר לכמרים בזאיר...

ביום 3 בדצמבר 1996 התקבל מריק המברק הבא:

כשקיבלתי חולים הבוקר, התרשמתי עמוקות מאיכותם של הפליטים בעיצומו של הטרגדיה היום-יומית: אישה כבת שלוש עם עמוד שדרה כמו קשת (ככל הנראה 28 של הגעגום) מזה שלוש שנים ללא כל טיפול; נער בן חמש-עשרה הסובל ממחלת פוליו שלא טופלה המצויד במסעד לרגליים תוצרת בית; עיוורים וחרשים ואנשים חסרי-כל פרט לבדו שעל גשרם; ונשים היושבות לפני ומתארות כלאחרי-יד כיצד ילדו ביער לפני שישה ימים בעת מנוסתן מן הקרבות.

ג'וינט-ישראל מתכנן להשתתף במאמצים ארוכי-הטווח ליישוב מחדש של הפליטים. תרומות למען העם הרואנדי המגיעות אל הג'וינט יאפשרו לממש מטרה זאת.

כדאי לעבוד ביחד!

ההשתלבות במסגרת התעסוקתית פרויקט זה מצטרף למספר פרויקטים בין-אגפיים אחרים שקרמו לאחרונה עור וגידים. אנו מקוים שפרויקטים משותפים אלה ישרפו עוד יותר את רוחותן של אוכלוסיות היעד שלנו.

אגפים נוספים המעוניינים לזכות בתקציב עידוד מחזמים להגיש תכניות משותפות לשני אגפים או יותר לחיים פקטור זאק גולדברג.

להודה אפעל ונצחק בריק שהפריקט המשותף 'תעסוקה לפנסיונרים צעירים ואנשים טרום פנסיה' זכה לתקציב עידוד בסך \$10,000. הפרויקט יוקם בחיפה. יחד עם שותפים נוספים לשני האגפים של הג'וינט. במסגרת הפרויקט תוקם מערכת לתעסוקת עולים מבורגים, שיעודה להבטיח להם עצמאות כלכלית ולהעמיק את שילובם בקהילה באמצעות

מילת מפתח חדשה: "סינרגיזם"
שיתוף-פעולה סינרגיסטי הוא אחת מן האסטרטגיות החשובות בעזרתן של צמצומים תקציביים. פירושו של מושג מפוצץ זה הוא: "פעולה משותפת של שני גורמים או יותר אשר השפעתה חזקה יותר מצרפון הפעולות של כל אקד מהם לחוד".

סינרגיזם ושכרו
בתחילת דצמבר חודע מנכ"ל ג'וינט-ישראל

בספרייה

ספרים חדשים:

אנו מחפשים עתה דרך יעילה (אולי באמצעות הרשת) להעברת רשימות הספרים החדשים לכלל העובדים. המעוניינים לקבל רשימה בכתב, מוזמנים לפנות אל יפה ויינגרטן או גילי גולדברג בספריית הריוניט-מכון ברוקדייל.

מאגרי מידע המצויים בספרייה:

- מספר מאגרי מידע על-גבי תקליטורים, עומדים לרשות המעוניינים:
- (1) 'SocioFile' - מאגר מידע במדעי החברה (משנת 1974 ואילך).
 - (2) 'MedLine' - מאגר מקיף בתחום הרפואה (משנת 1982 ואילך).
 - (3) 'HealthStar' (ולשעבר HealthPlan) - מכיל עתה מקורות רבים יותר, כולל: ספרים, פרסומים ממשלתיים, מאמרים מכתבי-עת בנושאי מנהל, כלכלה, תכנון, מדיניות, מחקר ועוד בתחום הבריאות (משנת 1975 ואילך).
 - (4) 'AgeLine' - מאגר מידע בנושאי זקנה (משנת 1978 ואילך).
 - (5) 'NISC Disk' - מאגר מידע בנושאי ילדים בסיכון (משנת 1965 ואילך).
 - (6) 'Social Science Source' - מאגר מידע נוסף במדעי החברה שהתקבל לתקופת ניסיון ומכיל גם חומר אור-קולי (משנת 1966 ועד לשנת 1991).
 - (7) 'OECD Health Data' (החל משנת 1996)

אנו מתכוונים להעלות מאגרים אלה לרשת ה-novell, וניתן יהיה להגיע אליהם ישירות משולחן העבודה של כל עובד.

הספרייה תשמחה לייצג בכל הקשור להתחברות למשאבים אלקטרוניים חיצוניים, כגון 'אלף' ומשאבי המידע המגוונים באינטרנט.

פרסומים חדשים

תל אביב, זכויות הזקן בחוק; לרשום ולדעת; ללמוד ולזכור - מדריך לשיפור הזיכרון; מה נשמע - מדריך בנושא שמיעה; טוב לראות - מדריך בנושא ראייה; ביין ליבנה בגיל הבינה - אינטימיות בגיל הזיקנה; שיבה חמה - תתמודדות עם הקור, ומדריך דיור.

ניתן לרכוש את הפרסומים לפי הכתובת: אשל, ת"ד 3489, ירושלים 91034.

מזל טוב...

- ♥ לעדיה טנא לנישואי הבן
- ♥ לוורה רוזמן לנישואי הבת

משתתפים בצער...

- אילי רצין - על מות אימה
- ברוחה מזרחי - על מות אחיה
- אסתר בר-צבי - על מות אחיה
- אריה חביב - על מות אימו
- חיה גרף - על מות אביה

טישור, יצחק, זכויות כספיות לזקנים - מדריך. ירושלים: אשל - אגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל והרשות לפנסיונרים ולקשישים, מאי 1996.

המדריך מהווה חלק מסדרת פרסומים שלמתייחסים לחי היום-יום של הזקנים. המצגה משאים בעלי עיני וחשיבות למבוגרים, לבני משפחותיהם ולמטפלים בהם. כמה מן הפרסומים מהווים מעין ערכה של אמצעים הכרתיים בתחום מסוים: סרט וידאו; מדריך למנחה של קבוצת צפייה בסרט; מדריך 'מידע לבני הגיל השלישי'; ועלון. ראשיתם של מדריכי המידע לבני הגיל השלישי לפני יותר מעשר שנים, והם מללים עד כה שש-עשרה חוברות תכליתיות, מאוירות בתן ומודפסות באותיות מאוחדות, המתייחסות לנושאים הבאים: אכל נכון בגיל המבוגר; מנע תאונות בבית; נכיסה למען קשישים - מדריך; להיות בריא; שירותים לזקנים בירושלים; שירותים לזקנים בראשון לציון; מדריך שירותים לזקני

עובדים חדשים

תכנית אוריינטציה לעובדים חדשים:

לאחרונה הסתיימה תכנית אוריינטציה לעובדים חדשים. עובדים שהחלו את עבודתם בגיוניט-ישראל במהלך השנה האחרונה למדו על ההיסטוריה של הארגון ומטרותיו בארץ ובעולם ועל תכניות האגפים, ושמעו מחוויותיהם האישיות של ותיקי הגיוניט.

עובדים חדשים שנקלטו בגיוניט-ישראל:

סימה בוזין - עוזרת לאלן גיל ואנטוני קורנטיין.

סימה עלתה ארצה מארצות-הברית בקיץ האחרון. היא בעלת תואר ראשון בהיסטוריה וניסיון מנהלי וניהולי עשיר.

מרים מנהיים - עוזרת לגילי מושקוביץ ושרה הירשהורן.

מרים הנה בוגרת האוניברסיטה העברית בירושלים ביחסים בין-לאומיים. במהלך לימודיה רכשה גם ניסיון בתחום המנהלי ובהפעלת מספר רב של תכנות.

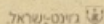
יהודית ניומן - רכות פרויקטים באגף לאוכלוסיות מיוחדות.

יהודית הנה בעלת תואר ראשון בפיזיקה וניסיון בעבודה כאחראית על מחלקת ייצור במפעל לרכיבי אלקטרוניקה. בין היתר תעסק בפרויקטים בתחום ההנגשה לכביד שמיעה.

שחר שומן - מנהל תכניות בתחום ילדים בסיכון.

שחר הוג בעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית ובוגר תכנית שוורץ. הוא רכש ניסיון רב כרכז פנימייה ומדריך בהוסטל לנערות במצוקה. בעבר שימש כשליח קהילתי באנגליה.

כתיבה ועריכה: דר ערן ירון - שפה בחרה
עיצוב גרפי: אורה בוראלי - מגדל אור
הבאה לדפוס: יצחק אמת

גבעת ריוניט, ת"ד 3489, ירושלים 91034
טל: 02-5661244, פקס: 02-6557111
דואר אלקטרוני: jdcisr@jdc.org.il